

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

КУХАРЕВА Ганна Петрівна

УДК 304 : 321.6/.8 (477)

**СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЙ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ**

25.00.01 – теорія та історія державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Харків-2019

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Харківському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор
ДЗІОНДЗІЮК Вячеслав Борисович,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові
України,
завідувач кафедри політології та філософії.

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, доцент
БЕЛЬСЬКА Тетяна Валентинівна,
Харківський національний університет міського господарства
ім. О. М. Бекетова, доцент кафедри менеджменту і публічного
адміністрування;

кандидат наук з державного управління, доцент
КОНЯЄВ Євген Анатолійович,
Харківський державний університет харчування і торгівлі,
старший викладач кафедри суспільних і гуманітарних
дисциплін.

Захист відбудеться «27» березня 2019 р. о 13.00 на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.858.01 Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за адресою: 61001, м. Харків, просп. Московський, 75, зал засідань (1-й поверх).

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за адресою: 61001, м. Харків, просп. Московський, 75.

Автореферат розісланий «25» лютого 2019 р.

**Учений секретар
спеціалізованої вченої ради**

А. О. Кузнецов

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Інтеграція України до Європейського Союзу (ЄС) актуалізувала проблематику дослідження світових тенденцій розвитку концепцій публічного управління як світоглядних основ реалізації влади, найбільш розвинутих форм взаємодії влади і громадянського суспільства, можливих напрямів підвищення соціальних стандартів та досягнення розвитку в усіх сферах суспільної життєдіяльності. У багатьох країнах із транзитивною демократією, зокрема і в Україні, застарілі форми правління довели свою неефективність в умовах сьогодення. Проблеми трансформації адміністративно-командної форми організації влади в публічну потребують не суто механічного перенесення успішних соціальних практик, а наукового обґрунтування можливих напрямів адаптації цього досвіду до сучасних умов і викликів українського суспільства. Задля цього необхідним є здійснення наукових розробок у сфері публічного управління, дослідження найкращого світового досвіду організації публічного управління та пошук шляхів його впровадження у вітчизняну практику. З огляду на підписану Угоду про Асоціацію України з Європейським Союзом, дедалі поширювані глобалізаційні тенденції, необхідність у з'ясуванні переваг та недоліків моделей публічного управління, що існують, наукові розвідки набувають не тільки теоретичного, але і практичного змісту щодо подальшого реформування системи публічного управління України в умовах європейської інтеграції.

Враховуючи це, одним із найактуальніших завдань у галузі науки державного управління стає дослідження генези концепцій публічного управління, виокремлення змістовних характеристик моделей реалізації публічної влади та знаходження оптимального шляху розвитку України як сучасної європейської держави.

Питанням модернізації системи публічного управління присвячено наукові праці Г. Атаманчука, Ю. Битяка, А. Васильєва, І. Голосніченка, А. Дегтяра, В. Дзюндзюка, В. Єлагіна, В. Князева, К. Козлова, Є. Коняєва, А. Колпакова, В. Корженка, О. Котукова, О. Крутій, В. Лугового, В. Мартиненка, А. Мельника, Н. Мельтюхової, Г. Одінцової, В. Олуйка, О. Орлова, В. Соловиха, В. Тація, Л. Хашиєвої, Т. Хомуленко, Г. Щокіна та ін.

Значний внесок у розвиток теорії публічного управління та концепцій публічного врядування зробили вітчизняні вчені: О. Амосов, В. Бакуменко, Т. Бельська, М. Білинська, Р. Войтович, К. Ващенко, І. Грицяк, В. Голубь, Д. Дзвінчук, А. Клименко, О. Кожемякіна, А. Колодій, Т. Кондратюк, Д. Красильников, М. Лахижа, Л. Новак-Каляєва, М. Пірен, А. Пухтецька, О. Радченко, А. Семенченко, С. Силакшин, О. Свинцева, В. Тертичка, Є. Троїцька, Д. Тютін та ін.

Проблематика пошуку дієвої системи управління широко висвітлена як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Цим аспектам присвячено дослідження відомих зарубіжних вчених, а саме: П. Безе, Г. Буккерта,

В. Вільсон, Т. Геблер, Г. Грюнінг, Д. Демазіре, Дж. Каменські, Н. Коен, Т. Лю Б'янік, Д. Осборна, С. Політт, Дж. Розе, М. Роста, К. Худ, Х. Чан та ін.

Попри суттєві напрацювання в цій сфері невирішеними залишаються питання запровадження у практику публічного управління України ефективної системи реалізації публічної влади, яка б відповідала вимогам сьогодення та враховувала традиції та історичний розвиток держави. У цьому контексті потребує дослідження комплексний взаємозв'язок між моделями публічного управління та їхніми окремими елементами з метою виявлення наявних переваг і недоліків. Теоретична та практична значущість перелічених проблем свідчить про необхідність їхнього поглибленого дослідження, що зумовило вибір теми дисертаційної роботи, обґрунтування її мети, завдань, предмета та об'єкта дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі політології та філософії Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України в межах науково-дослідної роботи «Публічне управління у сучасній державі» (державний реєстраційний номер 0112U001159). Особистий доробок здобувача полягає в теоретичному обґрунтуванні шляхів удосконалення системи публічного управління України в умовах сьогодення.

Мета і завдання дослідження. *Метою* дисертаційного дослідження є узагальнення світових тенденцій розвитку концепцій публічного управління та їхніх моделей задля розроблення практичних рекомендацій щодо трансформації системи публічного управління України.

Досягнення поставленої мети зумовлює вирішення таких завдань:

- узагальнити світові тенденції розвитку концепцій публічного управління на підставі чого здійснити класифікацію їхніх моделей;
- з'ясувати особливості практичної реалізації моделей публічного управління у вимірах успішних соціальних практик з метою обґрунтування можливостей їхньої адаптації до умов України;
- виокремити основні проблеми на шляху становлення та розвитку системи публічного управління України;
- обґрунтувати основні параметри конвергентної моделі публічного управління України;
- запропонувати основні напрями щодо запровадження конвергентної моделі публічного управління в Україні.

Об'єктом дослідження є концепції публічного управління.

Предметом дослідження є світові тенденції розвитку концепцій публічного управління у вимірах сучасної України.

Методи дослідження. Для досягнення мети та поставлених завдань дисертаційного дослідження використано комплекс методів наукового дослідження. Методологічною основою дисертаційної роботи є система взаємопов'язаних та взаємодоповнюваних загальнонаукових та спеціальних

методів дослідження: індукції й дедукції, аналізу і синтезу, узагальнення, моделювання, формально-логічний, порівняльно-правовий та ін. Діалектичний метод дозволив вивчити теоретичні підходи до розвитку концепцій публічного управління (розділ 1); порівняльно-історичний – провести аналіз та оцінювання розвитку моделей публічного управління, досвід становлення та реформування систем публічного управління провідних країн світу (розділи 1, 2); метод наукової абстракції слугує для розкриття генезису термінологічного апарату (п. 1.1); абстрактно-логічний – для характеристики проблемного поля дослідження (розділи 1, 2); метод системного, комплексного аналізу – для визначення чинників і складників моделей публічного управління (розділ 2); методи аналізу та синтезу, аналогії допомогли узагальнити чинні моделі публічного управління та практику застосування їх (розділи 1, 2); методи порівняльного аналізу використано для об'єктивного дослідження різноманітності моделей публічного управління, світового досвіду публічного управління (розділи 1, 2). Застосування вказаних методів, а також системного підходу, структурно-функціонального, компаративного, інституціонального методів дозволило розробити конвергентну модель публічного управління для України та сформулювати напрями вдосконалення системи публічного управління України (розділ 3). Під час формулювання висновків застосовувався метод узагальнення. Методи, які було використано, забезпечили достовірність отриманих результатів.

Методологічною базою дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, офіційні публікації.

Інформаційну базу дослідження становлять відомості, отримані з різних джерел – паперових та електронних, матеріали наукових конференцій, круглих столів, результати власних наукових досліджень і розробок автора, закони України, нормативно-правові акти Президента України та Кабінету Міністрів України, інші законодавчі акти, науково-методичні публікації в періодичних виданнях, дані, отримані з мережі Internet.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретичних і розробленні практичних рекомендацій щодо трансформації системи публічного управління України на основі аналізу чинних моделей публічного управління та світового досвіду застосування їх. Вирішення поставленого наукового завдання в дисертаційному дослідженні уособлено сукупністю нових теоретичних положень, висновків і рекомендацій, наукова новизна яких полягає в такому:

вперше:

- розроблено та запропоновано до запровадження в Україні конвергентну модель публічного управління, яка надасть можливість врахувати історичні особливості національного державотворення та містить як елементи веберівської бюрократії – професіоналізм, планування кар'єри, документування управлінської діяльності, – так і основні параметри, що віддзеркалюють світові тенденції розвитку концепцій публічного управління, – широке залучення

громадян задля задоволення їхніх інтересів, створення довірчих відносин із громадськістю, впровадження механізмів гендерної рівності, прозорість і відкритість, мережевий, горизонтальний підходи з широким застосування інформаційних технологій;

удосконалено:

- методичні підходи до узагальнення світового досвіду застосування моделей публічного управління, а саме запропоновано здійснювати аналіз світового досвіду за трьома групами країн, які поділено за критерієм залучення громадян на ті, основним елементом публічного управління яких є участь громадян; ті, що розглядають громадян як клієнтів; ті, що не приділяють значної уваги участі громадян;

- підходи до класифікації моделей публічного управління; також запропоновано класифікацію моделей публічного управління за параметрами: за часом виникнення – на моделі ХХ ст. та новітні моделі публічного управління; за ступенем залучення громадян до процесів публічного управління – з мінімальним залученням громадян, зі ставленням до громадян як до клієнтів, засновані на врахуванні громадських інтересів, засновані на координації та комунікації з громадянами; за методами здійснення управління – на такі, що використовують бюрократичні методи, ринкові методи, учасницькі методи, суміжні методи;

дістали подальшого розвитку:

- наукові розвідки в частині виокремлення проблемних питань функціонування системи публічного управління України, зокрема: усі спроби застосування нових підходів у публічному управлінні відбуваються на базі старої адміністративної системи державного управління, відповідної до традиційної веберівської моделі; впровадження елементів нового публічного менеджменту в Україні, що переважно ґрунтується на бізнес-механізмах, стикається з відсутністю належної культури ведення бізнесу, залишаючи незмінними ментальні ознаки адміністративно-командної системи; сьогодні, як і за радянських часів, майже не дотримано принципів, що передбачають позаособистісний характер відносин, розмежування приватного та публічного життя, а кадрові рішення в системі публічного управління не завжди керовано принципами гідності особи та її фахової компетенції;

- обґрунтування основних напрямів трансформації системи публічного управління України, пов'язаних із запровадженням конвергентної моделі: проведення децентралізації зі збереженням контролю на вищому рівні; дебюрократизація та запровадження автономії службовців; визначення ролі уряду як гаранта суспільних цінностей; орієнтація на громадянина як на партнера, запровадження інститутів консультування з громадськістю, спільного прийняття рішень; підвищення рівня довіри громадян до влади через забезпечення відкритості та прозорості; створення професійної культури і якості обслуговування, заохочення творчості працівників, підвищення етичної прихильності службовців діяти в інтересах суспільства, повагу до інтересів

громадян через упровадження норм, спрямованих на зміну етичних засад проходження публічної служби; широке застосування інформаційних технологій задля здійснення управління через систему інформаційних технологій і комунікацій; запровадження постійного діалогу уряду з активним громадянством; упровадження державного стратегічного планування; спрощення адміністративних процедур та ін.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні рекомендацій, спрямованих на вдосконалення публічного управління України. Висновки та рекомендації дослідження можуть використовуватись як суб'єктами публічного управління, так і суб'єктами громадянського суспільства.

Окремі положення та висновки дисертаційного дослідження знайшли практичне застосування. Сформульовані в дисертації положення, висновки та рекомендації мають практичне значення й адресну спрямованість, що підтверджено відповідними довідками про упровадження результатів дослідження:

- Харківської міської ради (довідка про упровадження від 26 жовтня 2018 р. № 08-21/2968/2-18). Узагальнення моделей публічного управління, що існують, світового досвіду застосування їх, пропозиції з удосконалення публічного управління України знайшли своє відображення у практичній діяльності під час виконання повноважень міської ради, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», у розробленні цільових програм розвитку м. Харкова;

- Адміністрації Індустріального району Харківської міської ради (довідка про упровадження від 25 жовтня 2018 р. № 1769/0/156-18). Теоретичні та практичні аспекти роботи органів влади з населенням, що застосовуються в світі та розглядаються в дисертаційному дослідженні, знайшли своє відображення у практичній діяльності адміністрації району під час налагодження роботи районного Центру надання адміністративних послуг;

- Управління Державної казначейської служби України в м. Харкові Харківської області (довідка про упровадження від 25 жовтня 2018 р. № 01-35/1383). Узагальнення світового досвіду функціонування системи публічного управління, застосування мережевого підходу та інформаційних технологій знайшли своє відображення у практичній діяльності органу Державної казначейської служби під час налагодження роботи з розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою працею, що містить авторські ідеї та розробки щодо покращання публічного управління в Україні. Усі наукові результати, висновки та рекомендації, які зазначено в дисертаційній роботі та винесено на захист, отримані автором особисто. Постановку мети та завдань, обговорення результатів проведено разом із науковим керівником.

Апробація результатів дисертації. Основні положення й результати дисертації розглядалися і обговорювалися на дев'яти міжнародних і

національних науково-практичних конференціях і конгресах, зокрема: XV Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління: стратегія реформ 2020» (м. Харків, 2015 р.), XVI Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління XXI ст.: форсайтинг успіху» (м. Харків, 2016 р.), Літній школі молодих учених у галузі науки «Публічне управління та адміністрування» (м. Одеса, 2016 р.), Науково-практичній конференції за міжнародною участю «Проблеми розвитку публічного управління в Україні» (м. Львів, 2017 р.), VII Всеукраїнській міжвузівській конференції студентів та молодих учених «Становлення публічного адміністрування в Україні» (м. Дніпро, 2017 р.), XVII Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління XXI ст.: традиції та інновації» (м. Харків, 2017 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції за міжнародною участю «Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід» (м. Одеса, 2017 р.), XVIII Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління XXI ст.: світові практики та національні перспективи» (м. Харків, квітень 2018 р.), IX Всеукраїнській міжвузівській конференції студентів та молодих учених «Становлення публічного адміністрування в Україні» (м. Дніпро, квітень 2018 р.).

Публікації. Основні результати дисертаційної роботи викладено в 16 публікаціях, із них 7 статей у наукових фахових виданнях у галузі науки «Державне управління», у тому числі 1 стаття у виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз даних, та 9 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 4,25 авт. арк.

Обсяг і структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, одного додатка та списку використаних джерел. Повний обсяг дисертації – 228 сторінок, у тому числі таблиці на 11 сторінках, додатки на 8 сторінках, список використаних джерел (223 найменування) на 28 сторінках, включаючи 46 найменувань іноземними мовами.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** розкрито сутність і стан проблематики дослідження, обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, визначено мету і завдання дослідження, його об'єкт і предмет, ступінь наукової розробленості теми, розкрито наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, визначено особистий внесок здобувача та ступінь апробації результатів дослідження.

У **першому розділі** – «Теоретичні засади виникнення та розвитку концепцій і моделей публічного управління» – на основі системного аналізу праць вітчизняних та зарубіжних авторів досліджено генезу концепцій публічного управління, змістовні ознаки основних моделей публічного управління, розкрито понятійно-категорійну сутність кожної з них та ін.

Аналіз проблемного поля дослідження сприяв удосконаленню термінологічного апарату в галузі науки державного управління. Наприклад, під «*концепцією публічного управління*» розуміється основний шлях, вектор розвитку політичної системи суспільного управління, а під «*моделлю*» – набір характеристик та ознак системи публічного управління, що склалась і застосовується в реальному житті суспільства. Досліджуючи генезу концепцій та моделей публічного управління, можна констатувати, що виникненню їх сприяли суспільно-філософські розвідки, починаючи ще з античних часів. Зокрема, Платон у своїх працях звертав увагу на поділ праці, необхідність спеціалізації, Арістотель – на поділ влади на законодавчу, виконавчу та судову. З часів абсолютної монархії в XVI ст. з'явилися перші наукові праці з публічного управління, що мали більш теологічний характер та надавали поради правителям щодо наповнення казни. У XVII ст. з'явилися камеральні науки, що складали сукупність знань із ведення камерального господарства та були пов'язані з необхідністю забезпечення фінансами монаршого двору. Продовженням камералістики стала поліцейська наука, завдяки якій наука про управління досягла більш високого рівня. Дослідження сучасного публічного управління розпочалися з розробок В. Вільсона, який першим визначив публічне управління як окремий вид діяльності. Водночас стан публічного управління не може бути пояснено без належного і відповідного розуміння основоположних праць не тільки В. Вільсона та М. Вебера, але і таких відомих вчених у галузі менеджменту, як Г. Файоль, Л. Урвік та ін., чиї ідеї та розробки повинно розглядати як базові елементи зародження сучасного публічного управління.

У роботі доводиться, що становлення системи публічного управління протягом історичного розвитку супроводжувалось спробами винаходження його ідеальної моделі, яка б задовольняла вимогам часу. Винаходження найкращого шляху розвитку та найефективнішої моделі публічного управління зазвичай здійснювалося за допомогою реформування наявних аналогів. За допомогою проведеного узагальнення концепцій і моделей публічного управління, у роботі розроблено новий підхід до систематизації моделей публічного управління та запропоновано їх поділ за такими критеріями: *за часом виникнення* (А – моделі публічного управління XX ст.; Б – новітні моделі публічного управління); *ступенем залучення громадян до процесів публічного управління* (А – з мінімальним залученням громадян; Б – з відношенням до громадян як до клієнтів; В – на основі врахування громадських інтересів; Г – засновані на координації та комунікації з громадянами); *за методами здійснення управління* (А – бюрократичні методи; Б – ринкові методи; В – учасницькі методи; Г – суміжні методи) (табл. 1).

На основі проведеного аналізу моделей публічного управління можна дійти висновку, що всі новітні моделі та концепції спрямовано на вдосконалення взаємодії з громадянами, визначення ролі громадян як центральної для держави, розвиток громадянського суспільства та співпрацю з ним, надання

державі функції партнера громадянина, а не керманіча, відхід від централізованого управління, запровадження мережевого управління і горизонтальних зв'язків, широке використання інформаційних технологій.

Таблиця 1
Підходи до класифікації моделей публічного управління

№ з/п	Назва моделі	За часом виникнення		За ступенем залучення громадян				За методами здійснення управління			
		А	Б	А	Б	В	Г	А	Б	В	Г
1	Традиційна модель публічного управління (Old Public Management)	■		■				■			
2	Новий публічний менеджмент (New Public Management)	■			■				■		
3	Належне урядування (Good Governance)	■				■				■	
4	Постновий публічний менеджмент (Post New Public Management)		■		■				■		
5	Урядування публічної цінності (Public Value Governance)		■			■				■	
6	Нове публічне обслуговування (New Public Service)		■			■				■	
7	Нова веберівська держава (Neo-Weberian State)		■			■					■
8	Мережеве управління (Networks)		■				■				■
9	Урядування цифрової ери (Digital Era Governance)		■				■				■

Дослідження дозволило надати опис змістовних характеристик моделей публічного управління та визначити основні характеристики, за якими доречно розглядати, проводити аналіз, порівняння та узагальнення моделей публічного управління, а саме: розподіл владних повноважень; центральні елементи; основні цінності моделей; засади здійснення державної політики; методи прийняття рішень та постановки цілей; роль громадян та громадянського суспільства; засади проходження публічної служби.

У **другому розділі** – «Світовий досвід упровадження моделей публічного управління» – на основі базових уявлень про публічне управління та концепцій публічного управління досліджено світовий досвід їхнього реформування та розвитку, узагальнено результати досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів.

Аналізуючи особливості практичної реалізації базових моделей публічного управління в різних країнах, можна дійти висновку про те, що залежно від особливих умов та національних характеристик ці моделі набували конвергентного характеру. Доведено, що кожна країна втілювала моделі в життя не в чистому вигляді, а згідно з історичними, культурними та іншими національними характеристиками.

За результатами порівняльного аналізу міжнародного досвіду реформування систем публічного управління можна стверджувати про суттєві елементи ефективної системи публічного управління, до яких можна віднести такі: співпраця політиків, публічних службовців, громадянського суспільства з метою досягнення загального блага; широке залучення громадян до процесів прийняття рішень; забезпечення дотримання всіма акторами чітко визначених правил поведінки; деконцентрація влади – передача адміністративних функцій органам влади на місця – та децентралізація влади – передача державних повноважень органам місцевого самоврядування, при цьому (а) передача повноважень має супроводжуватись одночасним залишенням контрольних функцій за державою через свої представників на місцях, (б) необхідне проведення податкової та бюджетної децентралізації, (в) місцеві органи публічної влади мають отримати більше компетенцій у визначенні організації власної діяльності, питаннях управління персоналом, підходах до вирішення проблем місцевого значення тощо; підвищення ефективності діяльності публічно-управлінських структур всіх рівнів; підвищення відкритості, прозорості, підзвітності органів публічної влади та спрощення процедур обслуговування населення; розвиток і широке використання інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення ефективності діяльності органів публічної влади та підвищення якості публічних послуг; гнучкість діяльності органів публічної влади, ліквідація зайвих структур; реформування системи публічних фінансів.

Узагальнюючи світовий досвід функціонування систем публічного управління, можна виокремити такі тенденції: *по-перше*, європейські країни здебільшого використовують моделі публічного управління, у яких основним

елементом виступають громадяни та участь їх в управлінні; *по-друге*, взірцем ефективних адміністративних перетворень в країнах Центрально-Східної Європи можна вважати Польщу, адже в результаті трансформації з часом було створено державу нового типу, метою якої є служіння громадянам; *по-третє*, найбільш застосовуваними у світі є клієнтські моделі, у яких громадянин розглядається як клієнт, а держава – як надавач якісних послуг (насамперед такі моделі публічного управління упроваджуються в країнах, що належать до групи англосаксонських, – Сполучені Штати Америки, Великобританія, Канада, Австралія); *по-четверте*, в азіатських країнах має місце суттєвий вплив національних адміністративних традицій, а також колоніальної, військової або імператорської спадщини, тому адміністративні реформи тут часто-густо пов'язано з політичними реформами, що виникли в результаті деколонізації та розбудови націй; *по-п'яте*, західні країни пройшли шлях від традиційної моделі публічного управління та нового публічного менеджменту, розповсюджених і на сьогодні, до моделей належного урядування та застосування елементів новітніх моделей публічного управління, проте й азіатські інституційні реформи сьогодні вже не є ізольованими від глобальних хвиль реформ державного сектора (вплинули різні парадигми, зокрема – новий публічний менеджмент та належне урядування).

Проведений аналіз основних переваг та недоліків систем публічного управління в країнах світу надав можливість дійти висновків про те, що для України за її національними особливостями та менталітетом населення ближчим є досвід континентально-європейських, аніж англосаксонських країн або країн Азії, оскільки запровадження ринкових механізмів у публічному управлінні країною, яка не має суттєвої ринкової історії, є проблематичним, а традиційність може бути там, де існують давні традиції управління. Водночас досвід англосаксонських країн може бути доречним у процесі формування системи публічного управління, орієнтованої на використання горизонтальної структури організації управління, побудованої за географічним, а не галузевим підходом. За такої моделі зв'язок між установами, організаціями та відомствами вибудовується за горизонтальною, виключаючи ієрархії. Зв'язати ж усі ланки при горизонтальному підході допоможуть інформаційно-комунікаційні технології.

Виявлено, що в умовах нового глобалізованого світу необхідним елементом удосконалення систем публічного управління в усіх досліджуваних країнах світу на сьогодні є застосування інформаційно-комунікаційних технологій, упровадження електронного урядування, розвиток та використання в публічних справах усіх видів електронного сервісу. Орієнтація на громадянина як на клієнта та забезпечення високої якості наданих послуг є характерною рисою публічного управління як континентально-європейських, так і англосаксонських країн. При цьому громадянин сприймається як базовий елемент держави, тому розвиток громадянського суспільства є необхідним елементом дієвої системи публічного управління цих країн.

Проведене дослідження дало можливість визначити такі основні сучасні світові тенденції розвитку концепцій публічного управління: широке залучення громадян до публічного управління задля задоволення їхніх інтересів; створення довірчих відносин із громадськістю; упровадження механізмів забезпечення гендерної рівності; прозорість і відкритість діяльності органів публічної влади; упровадження мережевого підходу з широким застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

У **третьому розділі** – *«Концептуальні засади удосконалення системи публічного управління України»* – досліджено особливості розвитку системи публічного управління України, зміст управлінських функцій, проаналізовано виклики сучасних реалій щодо реформування системи публічного управління України, обгрунтовано необхідність урахування місцевих особливостей і потреб під час реформування, сформульовано висновки і розроблено пропозиції щодо упровадження в Україні світового досвіду розвитку системи публічного управління.

Незалежно від моделі публічного управління, реформування вимагає перетворення системи управління. При цьому у процесі всебічної перебудови можна надати нові назви, створити нові структури, ввести нові правила діяльності, але не можна швидко переформатувати менталітет населення, відкинувши історичні надбання (як позитивні, так і негативні) та національні традиції. На сьогодні для України сформовано виклик, за яким реформування публічного управління має відбуватись на основі загальносвітових тенденцій та вивчення світового досвіду, але ж зі створенням власної оригінальної системи управління, яка б урахувала особливості культурного, історичного і політичного розвитку нашої держави.

Світовий досвід є, безумовно, корисним, але його застосування має певні застереження. По-перше, навіть при тому ж комплексі реформ, їхні передумови і причини можуть бути цілком відмінні від міжнародного досвіду. Тому необхідно, щоб кожна країна застосовувала основні принципи та базові положення тієї чи іншої моделі або концепції виключно з урахуванням національних, місцевих особливостей. На таке застосування впливають різні чинники – форма правління, історія країни, менталітет населення тощо. По-друге, реформа публічного управління може мати політичний вплив та призводити до зміни не лише публічної політики, а й політичної влади, що не завжди має позитивні наслідки та сприяє подальшому розвитку держави. По-третє, необхідно застосовувати «найкращі практики», а не «найкращі підходи». Політики та менеджери, які мають занадто мало досвіду, можуть легко потрапити в пастку «модних підходів», переоцінюючи позитивні результати нової ідеї та недооцінюючи недоліки таких «моделей, що підходять усім». По-четверте, некритичне перенесення суміші інструментів управління з різних країн може легко призвести до суттєвих проблем, оскільки різні країни мають різний досвід демократичного врядування, володіють надзвичайно різними ресурсами, а також мають різну інституційну структуру. При цьому за

відсутності міцної бази для практичної реалізації нововведень досягнення позитивних результатів є малоймовірним. По-п'яте, необхідно вивчати міжнародний досвід, а не досвід однієї чи декількох країн щодо упровадження тих чи інших реформ і нововведень, здійснення змін. Це дасть можливість визначити та проаналізувати їхні не лише позитивні, а й можливі негативні наслідки.

На підставі наведеного аналізу для впровадження в Україні як найефективнішу запропоновано конвергентну модель публічного управління, яка враховує основні тенденції розвитку концепцій публічного управління. Дана модель має певні елементи традиційної моделі публічного управління, нового публічного менеджменту та такі характеристики належного врядування і новітніх концепцій публічного управління, як орієнтація на інтереси громадян, громадська взаємодія, створення дієвого суспільного діалогу між громадянами, бізнесом і державою, широке застосування мережевого управління й електронного врядування (табл. 2).

Таблиця 2

Параметри конвергентної моделі публічного управління України

№ з/п	Параметр	Практична реалізація параметра
1.	Розподіл владних повноважень	Децентралізація; контроль на центральному рівні; горизонтальна координація, мережевий підхід; уряд відіграє особливу роль як гарант суспільних цінностей; стратегічне планування та управління; формування інформаційної держави як владної структури нового типу, де управління здійснюється через систему інформаційних технологій і комунікацій
2.	Центральні елементи, основні цінності	Орієнтація на громадянина як партнера; урахування різних інтересів для досягнення широкого консенсусу; визнання того, що економічна та соціальна політики мають на меті подолання бідності та врахування людського вибору, а потреби майбутніх поколінь відображаються в сучасній політиці; баланс інтересів: ринкових, бюрократичних, професійних; головне – це довіра громадян; активне використання творчого потенціалу як основи розвитку
3.	Здійснення державної політики	Трансформація бюрократичних ієрархій через підвищення відповідальності та автономії службовців; приватно-публічне партнерство; створення професійної культури якості обслуговування при наданні публічних послуг; уряд не повинен працювати як бізнес; радикальне спрощення відносин між органами публічної влади та громадянами через використання інформаційно-комунікаційних технологій

№ з/п	Параметр	Практична реалізація параметра
4.	Прийняття рішень та постановка цілей	Загальнодержавні або об'єднані урядові ініціативи; політики – гаранті компромісів серед багатьох зацікавлених сторін, адміністратори – керівники мереж та лідери; суспільна цінність виникає з широкого інклюзивного діалогу та обговорення; свобода дій публічних службовців, обмежена законом, демократичними та конституційними цінностями та широким підходом до підзвітності; уряд здійснює постійний діалог із громадськістю
5.	Роль громадян, громадянське суспільство	Гендерна рівність; свобода інформації, прозорість; передбачувана, відкрита та свідомо політика; доповнення (а не заміна) ролі представницької демократії різноманітними засобами для консультування з громадянами; залучення громадянського суспільства до спільного прийняття рішень; взаємодія з громадянським суспільством ґрунтується на цінностях та інтересах громадян
6.	Проходження публічної служби	Професіоналізм, планування кар'єри, постійне підвищення кваліфікації; матеріальне заохочення службовців за результати, модернізований, ефективний державний апарат, дружній до громадян; довічність публічної служби, збереження ідеї публічної служби з відмінним статусом, культурою та умовами оплати праці; етична прихильність службовців діяти в інтересах суспільства; можливість найбільш повно використовувати прагнення творчих працівників до нововведень та ініціатив у відповідь на нові виклики часу

Відповідно до запропонованої конвергентної моделі визначено напрями вдосконалення публічного управління України, зокрема: проведення децентралізації зі збереженням контролю на центральному рівні; дебіюрократизація та запровадження автономії публічних службовців; визначення ролі уряду як гаранта суспільних цінностей; орієнтація на громадянина як на партнера, запровадження інститутів консультування з громадськістю, спільного прийняття рішень; підвищення рівня довіри громадян до влади через забезпечення відкритості та прозорості; створення професійної культури якості обслуговування, заохочення творчості працівників та ін.

Обґрунтовано, що задля упровадження запропонованої конвергентної моделі необхідно здійснити комплекс заходів, спрямованих на проведення відповідних реформ, а саме: розвиток громадянського суспільства,

започаткування діалогу з громадськістю та бізнесом, забезпечення відкритості та прозорості органів публічної влади; реформування публічної служби; широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій; упровадження державного стратегічного планування; проведення політики деконцентрації та децентралізації, що дозволить наблизити публічні послуги до громадян; дебіюрократизація, спрощення адміністративних процедур.

ВИСНОВКИ

У дисертації вирішено конкретне наукове завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад та основних напрямків удосконалення публічного управління України, виробленні моделі публічного управління для України та розробленні практичних рекомендацій з її впровадження в практичну площину. Сутність основних положень, висновків і рекомендацій полягає в такому:

1. Доведено, що розвиток концепцій публічного управління пройшов шлях від камералістики, централізації, бюрократизму, застосування ринкових технологій до розгляду громадян не як підданих або клієнтів, а як рівноправних партнерів та акторів публічного управління. Ґрунтуючись на цьому розроблено класифікацію моделей публічного управління за такими параметрами: за часом виникнення – на моделі ХХ сторіччя та новітні моделі публічного управління; за ступенем залучення громадян до процесів публічного управління – з мінімальним залученням громадян, з відношенням до громадян як до клієнтів, засновані на врахуванні громадських інтересів, засновані на координації та комунікації з громадянами; за методами здійснення управління – на такі, що використовують бюрократичні методи, ринкові методи, учасницькі методи, суміжні методи. Зазначено, що новітні концепції і моделі публічного управління спрямовані на визначення державою пріоритетності інтересів громадян, удосконалення взаємодії з ними, розвиток громадянського суспільства та співпрацю з ним, надання державі функції партнера громадянина, а не керманича, відхід від централізованого управління, запровадження мережевого управління і горизонтальних зв'язків, широке використання інформаційно-комунікаційних технологій тощо. Визначено основні сучасні світові тенденції розвитку концепцій публічного управління, до яких віднесено: широке залучення громадян задля задоволення їх інтересів, створення довірчих відносин з громадськістю, впровадження механізмів забезпечення гендерної рівності, прозорість і відкритість діяльності органів публічної влади, впровадження мережевого підходу в публічному управлінні із широким застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

2. Визначено основні характеристики, за якими доцільно розглядати, проводити аналіз, порівняння та узагальнення моделей публічного управління,

а саме: розподіл владних повноважень; центральні елементи, основні цінності моделей; засади здійснення державної політики; методи прийняття рішень та постановки цілей; роль громадян та громадянського суспільства; засади проходження публічної служби. Здійснено узагальнення світового досвіду впровадження моделей публічного управління, відповідно до чого запропоновано поділ країн на три групи за критерієм залучення громадян до публічного управління: такі, основним елементом публічного управління яких є участь громадян; такі, що розглядають громадян як клієнтів; такі, що не приділяють значної уваги участі громадян. Проведений аналіз основних переваг та недоліків систем публічного управління у різних країнах світу надав можливість зробити висновки про те, що для України за національними особливостями та менталітетом населення ближчим є досвід континентально-європейських країн, у яких переважають моделі публічного управління, що ґрунтуються на участі громадян у публічному управлінні.

3. Проаналізовано сучасний стан системи публічного управління України, визначено проблемні питання її функціонування. Доведено, що на сьогодні в системі публічного управління України залишились елементи традиційної моделі публічного управління, а саме: управління будується на розподілі праці та спеціалізації, наявна чітко визначена юрисдикція певної посади; принцип ієрархічності забезпечується владною вертикаллю, якою визначено засади підзвітності та підлеглості; наявна висока формалізація діяльності; планування кар'єри здійснюється за допомогою формування кадрового резерву, навчання та підвищення кваліфікації; встановлено обмеження щодо проходження публічної служби; трудова дисципліна базується на вимогах законодавчих актів та правилах внутрішнього розпорядку. У той же час, спроби реформування, що здійснюються останнім часом, більшою мірою засновані на такій моделі публічного управління, як новий публічний менеджмент. Орієнтація на громадянина як на споживача втілюється через регулювання процесів надання адміністративних послуг. Відбувається звернення до ринкових механізмів впровадження контрактних відносин, прикладом чого є медична реформа. В Україні неодноразово здійснювались спроби реорганізації системи органів виконавчої влади, запроваджується стратегічне планування, є спроби вирішення проблеми скорочення бюджетних витрат, підвищення ефективності використання ресурсів органами публічної влади, активно відбуваються процеси впровадження електронного врядування, впроваджуються елементи гендерної рівності. Поряд з цим виявлено, що на сьогодні взаємодія органів публічної влади з громадськістю все ще залишається на слабкому рівні, зважаючи на недостатню прозорість системи управління та організаційну слабкість інститутів громадянського суспільства. У публічній сфері спостерігаються такі негативні явища, як суттєва втрата кадрового потенціалу публічних службовців, збереження корупційних проявів, тенденції до автономізації управлінської

системи від суспільства, не до кінця вирішена проблема адаптації управлінського апарату, що досі залишається бюрократичним за своїми характеристиками, до швидких змін у зовнішньому середовищі.

4. На підставі проведеного аналізу моделей публічного управління та світового досвіду їх застосування для впровадження в Україні як найефективнішу запропоновано конвергентну модель публічного управління, яка враховує основні тенденції розвитку концепцій публічного управління, і містить одночасно певні елементи традиційної моделі публічного управління, нового публічного менеджменту, та має такі характеристики належного урядування і новітніх концепцій публічного управління, як орієнтація на інтереси громадян, громадська взаємодія, створення дієвого суспільного діалогу між громадянами, бізнесом і державою, та широким застосуванням мережевого управління і електронного урядування як засобів досягнення суспільно-значущих цілей.

5. Обґрунтовано основні напрямки та заходи з втілення розробленої конвергентної моделі публічного управління для удосконалення публічного управління України, до яких віднесено такі: розвиток громадянського суспільства, започаткування діалогу з громадськістю та бізнесом, забезпечення відкритості та прозорості органів публічної влади; реформування публічної служби; широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій; впровадження державного стратегічного планування; проведення політики деконцентрації та децентралізації, що дозволить наблизити публічні послуги до громадян; дебюрократизація, спрощення адміністративних процедур. Доведено також, що процеси реформування мають відбуватись із широким залученням громадськості та за експертного середовища.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях

1. Кухарева Г. П. Формування та розвиток системи державного управління: досвід Японії / Г. П. Кухарева // Електронне наукове видання Академії муніципального управління «Державне управління: удосконалення та розвиток». – 2014. – № 9. – Режим доступу до журналу: <http://www.dy.nayka.com.ua>.

2. Кухарева Г. П. Упровадження нового публічного менеджменту в світову та вітчизняну практику публічного управління / Г. П. Кухарева // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр.– Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ, “Магістр”, 2015. – Вип. 1. – С. 48-54.

3. Кухарева Г. П. Належне урядування як шлях до становлення дієвої системи публічного управління в Україні / Г. П. Кухарева // Теорія та практика

державного управління : зб. наук. пр.– Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ, “Магістр”, 2015. – Вип. 3 – С. 76-83.

4. Кухарева Г. П. Класична (традиційна) концепція публічного управління – її дієвість в світовому просторі та доцільність подальшого застосування в публічному управлінні України / Г. П. Кухарева // Теорія та практика державного управління [Текст] : зб. наук. пр.– Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ, “Магістр”, 2016. – Вип. 3 – С. 54-61.

5. Кухарева А. П. Становление и функционирование системы публичного управления: опыт Германии / А. П. Кухарева // Власть и общество (история, теория, практика) : научный журнал Ассоциации открытой дипломатии. – Тбилиси, 2017. – № 4(44). – С. 38-49.

6. Кухарева Г. П. Розвиток публічного управління Франції – досвід для України / Г. П. Кухарева // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. – Дніпро, 2017. – Вип. 4(35) – С.13-20.

7. Кухарева Г. П. Впровадження світової теорії та практики при реформуванні публічного управління України / Г. П. Кухарева // Інвестиції: практика та досвід: зб. Наук. пр. – 2018. – № 10. – С. 106-111.

Матеріали конференцій

8. Кухарева Г. П. Застосування елементів нового публічного менеджменту при реформуванні публічного управління в Україні / Г. П. Кухарева // Публічне управління: стратегія реформ 2020 : зб. тез XV Міжнар. Наук. конгресу, 23 квітня 2015 р. – Х. Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. – С. 87-89.

9. Кухарева Г. П. Концепції публічного управління як віддзеркалення розвитку людства в умовах глобалізації / Г. П. Кухарева // Публічне управління XXI ст.: форсайтінг успіху : зб. тез XVI Міжнар. наук. конгресу, 21 квітня 2016 р. – Х. Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2016. – С. 191-193.

10. Кухарева Г. П. Розвиток концепцій публічного управління в контексті еволюції політико-адміністративних систем / Г. П. Кухарева // Публічне управління та адміністрування : матеріали Літньої школи молодих учених у галузі науки «Публічне управління та адміністрування». – Харків : ХарПІ НАДУ, 2016. – С. 47-49.

11. Кухарева Г. П. Реформування публічного управління в Україні на основі вивчення світового досвіду / Г. П. Кухарева // Проблеми розвитку публічного управління в Україні : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч., 6-7 квітня 2017р. – Львів / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. – С. 103-105.

12. Кухарева Г. П. Особливості публічного управління Німеччини: досвід для України / Г. П. Кухарева // Становлення публічного адміністрування в

Україні : матеріали VIII Всеукр. міжвуз. конф. студентів та молодих учених / за заг. ред. С.О. Шевченка. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2017. – С. 288-290.

13. Кухарева Г.П. Вплив глобалізаційних процесів на публічне управління / Г.П. Кухарева // Публічне управління XXI ст.: традиції та інновації : зб. тез XVII Міжнар. Наук. конгресу, 27 квітня 2017 р. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2017. – С. 153-156.

14. Кухарева Г.П. Вивчення європейського досвіду публічного управління як суттєвий аспект інтеграції України в світове співтовариство / Г.П. Кухарева // Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 27 жовтня 2017 р. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – С. 180-181.

15. Кухарева Г.П. Оптимальна модель реформування публічного управління для України – аспекти пошуку / Г.П. Кухарева // Публічне управління XXI ст.: світові практики та національні перспективи : зб. тез XVIII Міжнар. наук. конгресу, 26 квітня 2018 р. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2018. – С. 135-138.

16. Кухарева Г.П. Публічне управління азійських країн: можливості використання досвіду для України / Г.П. Кухарева // Становлення публічного адміністрування в Україні : матеріали IX Всеукр. міжвуз. конф. студентів та молодих учених / за заг. ред. О.Б. Кіреєвої. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2018. – С. 211-213.

АНОТАЦІЯ

Кухарева Г. П. Світові тенденції розвитку концепцій публічного управління. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління. – Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Харьков. – 2019.

Дисертацію присвячено науково-теоретичному обґрунтуванню та розробленню практичних рекомендацій з упровадження в Україні ефективної системи публічного управління. Розглянуто моделі публічного управління, що існують, здійснено їхні аналіз і порівняння, розроблено класифікацію моделей. Розглянуто міжнародний досвід розвитку та становлення публічного управління за групами країн: такі, основним елементом публічного управління яких є участь громадян; такі, що розглядають громадян як клієнтів; такі, що не приділяють значної уваги участі громадян. На підставі дослідженого досвіду

узагальнено позитивну практику застосування моделей публічного управління, реформування та здійснення публічного управління в країнах світу. Запропоновано конвергентну модель публічного управління для України, розроблено комплекс заходів з упровадження запропонованої моделі у практичну площину.

Обґрунтовано основні напрямки та заходи з втілення розробленої конвергентної моделі публічного управління для удосконалення публічного управління України, до яких віднесено такі: розвиток громадянського суспільства, започаткування діалогу з громадськістю та бізнесом, забезпечення відкритості та прозорості органів публічної влади; реформування публічної служби; широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій; впровадження державного стратегічного планування; проведення політики деконцентрації та децентралізації, що дозволить наблизити публічні послуги до громадян; дебюрократизація, спрощення адміністративних процедур.

Ключові слова: публічне управління, концепції публічного управління, моделі публічного управління, традиційна модель публічного управління, новий публічний менеджмент, належне урядування, новітні моделі публічного управління, постновий публічний менеджмент, урядування публічної цінності, нове публічне обслуговування, нова веберівська держава, мережеве управління, урядування цифрової ери, світовий досвід публічного управління, адаптація світового досвіду публічного управління, конвергентна модель публічного управління.

ANNOTATION

Kukhareva G. Global Trends in the Development of Public Management Concepts. – Manuscript.

Dissertation for getting a scientific degree of Candidate of Sciences in Public Administration following the speciality 25.00.01 – Theory and History of Public Administration. – Kharkiv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration attached to the Office of the President of Ukraine. – Kharkiv, 2019.

The dissertation is devoted to the scientific and theoretical substantiation and development of practical recommendations for the implementation of an effective public administration system in Ukraine. The existing models of public management are considered, their analysis and comparison are carried out, the classification of models is developed. The international experience of development and formation of public management in groups of the country is considered - such, the main element of public management of which is the participation of citizens; those who consider citizens as clients; those that do not pay much attention to the participation of citizens. Based on the experience gained, the positive practice of

applying public administration models, reforming and implementing public administration in the countries of the world is generalized. A convergent model of public administration for Ukraine was proposed, a set of measures on implementation of the proposed model in a practical plane was developed.

Based on the analysis of public administration models and world experience of their application for implementation in Ukraine, the convergent model of public administration that takes into account the main tendencies in the development of the concepts of public administration, with the simultaneous borrowing of certain elements of the traditional model of public administration, new public management, and such characteristics is proposed in the most effective way. good governance and the latest concepts of public administration as a central place for citizens, social interaction, the establishment of an effective social dialogue between citizens, business and the state, and the widespread use of network management and e-governance as a means of achieving the goals set.

The analysis of the theoretical foundations of public administration models and the world experience of their application made it possible to propose the main directions and measures for implementation of the developed convergent model of public administration to improve the public administration of Ukraine, in the following main areas: development of civil society, launch of dialogue with the public and business, ensuring openness and transparency; reforming the civil service; wide application of information technologies; introduction of state strategic planning; Conducting a policy of deconcentration and decentralization that will bring services closer to citizens; de-bureaucracy, simplification of administrative procedures. The reform process should take place with a wide involvement of the public and a competent approach.

The main directions and measures for implementation of the developed convergent model of public administration for improvement of public administration of Ukraine are substantiated, which include the following: development of civil society, launch of dialogue with the public and business, ensuring openness and transparency of public authorities; public service reform; widespread use of information and communication technologies; introduction of state strategic planning; Conducting a policy of deconcentration and decentralization that will bring public services closer to citizens; de-bureaucracy, simplification of administrative procedures.

Keywords: public administration concepts, public management concepts, public administration models, traditional public administration model, new public management, good governance, state-of-the-art public administration models, post-new public management, public value governance, new public service, new Weberian state, network management, governance digital era, world experience of public administration, adaptation of world experience in public administration, convergent model of public administration.

Відповідальний за випуск Дзюндзюк Вячеслав Борисович

Підписано до друку 21.02.2019. Формат 60x84¹/₁₆.
Папір офсетний. Друк офсетний. Обл.-вид. арк. 0,9. Наклад 100 прим.
Зам. № 20.

Віддруковано з оригінал-макета в Харківському регіональному інституті
державного управління НАДУ при Президентіві України.
61001, м. Харків, просп. Московський, 75, тел. (057) 732-32-55